

3135 *RESOLUCIÓ 3/2002, de 6 de febrer, de la Direcció General de l'Agència Estatal d'Administració Tributària, per la qual es dicten instruccions sobre procediment de devolució d'ingressos. («BOE» 41, de 16-2-2002.)*

L'article 103 de la Llei 31/1990, de 27 de desembre, de pressupostos generals de l'Estat per a 1991 («Butlletí Oficial de l'Estat» del 28), modificat per la disposició addicional 17 de la Llei 18/1991, de 6 de juny («Butlletí Oficial de l'Estat» del 7), que va crear l'Agència Estatal d'Administració Tributària (d'ara endavant AEAT o Agència Tributària), va establir, entre les seves atribucions, el reconeixement d'obligacions i propostes de pagament de les devolucions d'ingressos indeguts i de les derivades de les normes específiques dels diferents tributs i altres recursos que gestiona.

L'Ordre de 27 de desembre de 1991, de desplegament parcial del règim economicofinancer de l'AEAT («Butlletí Oficial de l'Estat» de 31 de desembre), disposa, en el seu article segon a), que els òrgans competents d'aquesta fan el pagament de les devolucions de naturalesa tributària reconegudes per òrgans de la mateixa Agència Tributària o per altres òrgans de l'Administració de l'Estat quan, en aquest últim cas, el pagament no el faci la Direcció General del Tresor i Política Financera.

A fi de poder efectuar les devolucions esmentades i ja que la recaptació tributària ha de ser ingressada en el compte del Tresor Públic, l'Ordre estableix un mecanisme de provisió dels fons necessaris per atendre-les, mitjançant avançaments a l'Agència Tributària efectuats pel Tresor Públic.

Per a això, el president de l'Agència Tributària ha d'aprovar anualment un programa mensualitzat dels recursos que necessita per atendre el pagament de devolucions, i l'ha de comunicar abans de l'1 de gener de cada any a la Direcció General del Tresor i Política Financera.

Els fons previstos per a cada mes, si s'escau deduïts en els imports no disposats del mes anterior, són situats periòdicament per la Direcció General del Tresor i Política Financera en un compte corrent en el Banc d'Espanya la titularitat del qual correspon a l'Agència Tributària. Els fons situats en aquest compte tenen el caràcter de fons públics i formen part integrant del compte corrent del Tresor Públic.

Així mateix s'estableix, per una part, el mecanisme de comunicació mensual a la Direcció General del Tresor i Política Financera dels moviments de tresoreria per l'execució de devolucions i, per l'altra, el de tramesa a la Intervenció General de l'Administració de l'Estat de la informació de les devolucions acordades i de les ordenades per a la seva oportuna comptabilització pressupostària.

El desplegament de les normes que conté l'Ordre de 27 de desembre de 1991 es va fer per la Resolució 1/1992, de 2 de gener, de la Direcció General de l'Agència Tributària («Butlletí Oficial de l'Estat» del 30), que va establir un procediment uniforme, adaptant a un model únic les diverses pràctiques de gestió existents segons el tipus de devolució i l'òrgan competent per acordar-la, suportat en les aplicacions informàtiques adequades.

Les disposicions de la Resolució esmentada responien a les necessitats derivades del marc normatiu vigent i els sistemes informàtics implantats a l'Agència Tributària en el moment de la seva promulgació, i posteriorment s'ha produït l'entrada en funcionament de nous sistemes informàtics que aconsellen introduir-hi canvis:

a) S'ha considerat necessari modificar la regulació que la Resolució 1/1992 feia respecte dels procediments comptables de les fases de reconeixement de

l'obligació i ordenació del pagament per adaptar-los als processos informàtics vigents, d'acord amb el que disposen les regles 8 i 14 de la Instrucció de comptabilitat dels tributs, aprovada per la Resolució de la Intervenció General de l'Administració de l'Estat de 30 de desembre de 1991 («Butlletí Oficial de l'Estat» de 14 de gener de 1992).

b) D'acord amb els processos de centralització informàtica i comptable en via de realització a l'Agència Tributària, s'estableix un procediment centralitzat d'ordenació i pagament de les devolucions tributàries, sobre un cens de devolucions en l'àmbit nacional suportat sobre una base de dades única, amb els objectius següents:

Optimitzar la gestió dels recursos econòmics posats a disposició de l'AEAT per la Direcció General del Tresor i Política Financera i minimitzar el saldo mitjà en el compte corrent de l'Agència Tributària per a devolucions tributàries.

Eliminar la necessitat de mantenir comptes (subcomptes) de devolucions tributàries a escala de delegació de l'AEAT, els processos de distribució de fons entre aquests i l'obligació d'abonar les retrocessions en els subcomptes esmentats, així com mantenir l'actual partició del saldo d'aquests per la necessitat de reservar imports independents per a devolucions gestionades per les delegacions mateixes o per l'Oficina Nacional d'Inspecció.

Facilitar el compliment del programa de devolucions, ja que permet la separació dels actes de gestió tendents al reconeixement de les devolucions, del seu pagament material.

L'ordenació i el pagament centralitzat exigeixen conferir el caràcter d'ordenador de pagaments únic per a devolucions tributàries al director del Departament de Recursos Humans i Administració Econòmica de l'AEAT. L'ordenació es fa centralitzadament, d'acord amb els criteris que estableix el Pla de devolucions de l'AEAT i amb el límit de l'import total que constitueix el saldo del compte corrent per al pagament de devolucions.

c) Igualment, la regulació relativa als canvis en el receptor de la devolució o el desdoblament en diverses devolucions s'han d'adequar als procediments informàtics actuals. En el mateix sentit, s'ha de modificar en termes d'una flexibilitat més gran el tractament donat a les devolucions no abonades, i permetre que puguin ser objecte d'una nova ordenació i pagament, instrumentant-se aquest per mitjà de xec o transferència, amb independència de quin sigui el mitjà de pagament original.

d) Finalment, d'acord amb les directrius marcades per l'article 45 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú («Butlletí Oficial de l'Estat» del 27), s'estableix, amb caràcter general, el manteniment de les relacions de devolucions en suport informàtic.

D'altra part, les modificacions en la regulació derivades de normes posteriors, i molt significativament les lleis 66/1997, de 30 de desembre, de mesures fiscals, administratives i de l'ordre social («Butlletí Oficial de l'Estat» del 31) i 1/1998, de 26 de febrer, de drets i garanties dels contribuents («Butlletí Oficial de l'Estat» del 27), així com les normes reguladores dels diferents tributs, exigeixen l'adaptació del procediment de devolucions vigent:

a) La profunda transformació dels impostos especials produïda amb motiu de l'entrada en vigor de la Llei 38/1992, de 28 de desembre («Butlletí Oficial de l'Estat» del 29) ha suposat que els procediments específics referents a devolució de l'impost pel consum del

gasoil B en vaixells que realitzen cabotatge a les Balears i devolució centralitzada de l'impost d'hidrocarburs al gasoil agrícola, hagin deixat de tenir contingut alhora que s'amplien els casos de devolució a altres tipus d'operacions.

b) L'article 12 de la Llei 1/1998 estableix l'obligació de l'Administració tributària de reemborsar el cost de les garanties aportades per suspendre l'execució dels deutes tributaris impugnats, quan aquests siguin declarats improcedents i la declaració esmentada esdevingui ferma.

La modificació de l'article 58 del text refós de la Llei general pressupostària aprovada per Reial decret legislatiu 1091/1988, de 23 de setembre («Butlletí Oficial de l'Estat» del 29), efectuada per l'article 135 de la Llei 13/1996, de 30 de desembre, de mesures fiscals, administratives i de l'ordre social («Butlletí Oficial de l'Estat» del 31), exceptua del principi general establert en el paràgraf primer de l'esmentat article, junt amb les devolucions d'ingressos, el reemborsament del cost dels avals aportats pels contribuents com a garantia per obtenir la suspensió cautelar del pagament dels deutes tributaris impugnats, la qual cosa permet que els reemborsaments esmentats figurin com una minoració dels ingressos de la hisenda pública.

c) Amb referència a les devolucions de gestió que l'Administració tributària ha d'efectuar per disposició de la normativa específica dels diferents impostos, l'article 85 de la Llei 40/1998, de 9 de desembre, de l'impost sobre la renda de les persones físiques («Butlletí Oficial de l'Estat» del 10) (en endavant IRPF); l'article 145 de la Llei 43/1995, de 27 de desembre, de l'impost sobre societats («Butlletí Oficial de l'Estat» del 28); l'article 115 de la Llei 37/1992, de 28 de desembre, de l'impost sobre el valor afegit («Butlletí Oficial de l'Estat» del 29) (en endavant IVA) i l'article 18 de la Llei 41/1998, de 9 de desembre, de l'impost sobre la renda de no residents («Butlletí Oficial de l'Estat» del 10) (en endavant IRNR), disposen que una vegada transcorregut el termini fixat en les normes reguladores de cada tribut i, en tot cas, el termini de sis mesos, sense que s'hagi ordenat el pagament de la devolució per una causa imputable a l'Administració tributària, el contribuent té dret a l'abonament de l'interès de demora que correspongui, sense necessitat d'efectuar requeriment a aquest efecte. Aquest interès es merita des de l'endemà de l'acabament del termini que disposa l'Administració tributària per practicar liquidació provisional fins a la data en què s'ordena el pagament de la devolució corresponent.

d) Anàlogament, però amb referència a les devolucions d'ingressos indeguts, el Reial decret 136/2000, de 4 de febrer («Butlletí Oficial de l'Estat» del 16), ha modificat l'article 2n del Reial decret 1163/1990, de 21 de setembre («Butlletí Oficial de l'Estat» del 25), i ha establert que forma part de la quantitat per retornar, entre altres, l'interès de demora que regula l'article 58.2.c de la Llei general tributària, aplicat a les quantitats indegudament ingressades pel temps transcorregut des de la data del seu ingrés al Tresor fins a la de l'ordenació del pagament, llevat que l'import per retornar sigui objecte de compensació amb deutes tributaris, cas en què s'abonen interessos de demora fins a la data en què s'acordi la compensació.

Aquestes modificacions normatives, que en el primer cas ja havien estat avançades per la Llei 66/1997, de mesures fiscals, administratives i de l'ordre social, en els articles u, quatre i sis, impliquen que, amb independència que el reconeixement de la procedència de l'abonament dels interessos de demora a favor de l'interessat l'efectuï l'òrgan competent per acordar la devolució, la quantificació de l'import total d'aquests interessos s'ha de fer en el moment de l'ordenació del pagament del principal.

e) L'article 15 de l'Ordre de 4 de juny de 1998 («Butlletí Oficial de l'Estat» del 5), per la qual es regulen determinats aspectes de la gestió recaptadora de les taxes que constitueixen drets de la hisenda pública, estableix que: «una vegada reconegut el dret a la devolució d'ingressos indeguts de taxes de conformitat amb el que disposa el Reial decret 1163/1990, competeix als òrgans de l'Agència Tributària ordenar el pagament de devolucions d'ingressos indeguts de taxes gestionades pels departaments ministerials, així com les gestionades per organismes autònoms quan la recaptació s'hagi d'aplicar al pressupost de l'Estat, qualsevol que hagi estat el mitjà de pagament emprat per satisfer la taxa objecte de devolució».

Aquesta Resolució es divideix en set apartats. El primer està destinat a fixar l'àmbit d'aplicació de la norma, que s'estén a les devolucions en les quals l'AEAT tingui la competència perquè es tracta de crèdits tributaris i altres ingressos de dret públic la gestió recaptadora dels quals l'hagin de fer òrgans de l'AEAT. Dins d'aquests crèdits i ingressos de dret públic s'hi inclouen les devolucions derivades de la gestió pròpia dels tributs i les d'ingressos indeguts. S'aplica igualment a les devolucions de taxes, i a les d'ingressos realitzats a la Direcció General del Tresor i Política Financera i delegacions d'Economia i Hisenda, així com el reemborsament de les garanties aportades pels contribuents per obtenir la suspensió cautelar del pagament dels deutes tributaris objecte de recurs.

L'apartat segon «Programa de devolucions» recull els principis als quals s'ha d'ajustar l'elaboració i l'execució del programa anual de devolucions que preveu l'Ordre de 27 de desembre de 1991 («Butlletí Oficial de l'Estat» del 31). S'estableix el procediment de quantificació de les previsions mensuals de devolucions, la tramitació de l'avançament que s'ha de rebre del Tresor i la gestió de la Tresoreria mitjançant el Banc d'Espanya.

L'apartat tercer està destinat a la «Tramitació de l'expedient de devolució d'ingressos» i distingeix segons es tracti de devolucions d'ingressos indeguts, bé sigui d'ofici o a instància de l'interessat, de les devolucions derivades de la gestió dels tributs. Així mateix es fa una menció a les peculiaritats de les devolucions d'impostos especials de fabricació i de l'impost especial sobre determinats mitjans de transport.

Es recullen els passos fonamentals del procediment de tramitació: iniciació, registre, instrucció de l'expedient, tràmit d'audiència i resolució.

L'apartat quart «Reconeixement del dret a la devolució» estableix els òrgans competents per acordar la devolució, així com el procediment per adoptar l'acord i el seu registre en el sistema informàtic.

L'apartat cinquè «Ordenació del pagament» recull els criteris de selecció de les devolucions per ordenar, els processos informàtics que s'han de fer en el procediment d'ordenació del pagament i les anotacions que es produeixen en el sistema informàtic de devolucions com a conseqüència de l'ordenació. Es recull així mateix la competència per ordenar el pagament dels acords de devolució, que correspon al director del Departament de Recursos Humans i Administració Econòmica.

L'apartat sisè «Pagament material» regula les formes de pagament de les devolucions, que són mitjançant transferència bancària o xec nominatiu i barrat i, excepcionalment, nominatiu no barrat. Es determinen les comunicacions a remetre al contribuent, el procés de tramitació del pagament, la justificació de l'avançament mensual davant de la Direcció General del Tresor i Política Financera, el procés d'anul·lació de xecs en casos de pèrdua o sostracció, la gestió de les retrocessions de devolucions i el control de la Tresoreria mitjançant la conciliació dels comptes bancaris i les anotacions comptables.

Finalment, l'apartat setè «Entrada en vigor» conté la data de començament de la vigència d'aquesta Instrucció amb l'excepció del que fa referència a la competència per a l'adopció dels acords de devolució per l'Oficina Nacional de Gestió Tributària, l'entrada en vigor del qual es difereix al que disposi la resolució del director del Departament de Gestió Tributària.

Per tot això, aquesta Direcció General ha cregut convenient dictar les instruccions següents:

I. Àmbit d'aplicació

I.1 El procediment de devolució d'ingressos que es regula en aquesta Resolució és aplicable a les devolucions en les quals l'AEAT tingui la competència perquè es tracta de crèdits tributaris i altres ingressos de dret públic la gestió recaptadora dels quals l'han de fer els òrgans de l'Agència Tributària esmentada, és a dir:

I.1.1 Al reconeixement del dret a la devolució i l'execució del pagament de les devolucions de crèdits tributaris derivades de la gestió pròpia dels tributs que s'hagin de practicar mitjançant expedients col·lectius o no col·lectius, en virtut del que preveuen les normes reguladores dels corresponents impostos (article 85 de la Llei 40/1998, de l'IRPF i altres normes tributàries; article 145 de la Llei 43/1995, de l'impost sobre societats; article 18 de la Llei 41/1998, de l'IRNR, i article 115 i següents de la Llei 37/1992, de l'IVA, així com la disposició addicional única de la Llei 9/1998, de 21 d'abril («Butlletí Oficial de l'Estat» del 22).

I.1.2 S'aplica igualment al reconeixement del dret a la devolució i l'execució del pagament de les devolucions d'ingressos indeguts següents:

a) Devolucions d'ingressos indeguts de crèdits tributaris gestionats per l'AEAT.

b) Devolucions d'ingressos de dret públic no gestionats per l'AEAT, però la recaptació dels quals hauria correspost a l'AEAT, bé en període voluntari o bé en període executiu quan l'ingrés indegut procedeixi d'una duplictat o excés en el pagament, del pagament de deutes prescrits o d'errors de fet o de dret en la gestió recaptadora que no afectin la liquidació o l'acte administratiu que va originar l'obligació d'ingressar.

c) Devolucions d'ingressos de dret públic no gestionats per l'AEAT, però la recaptació dels quals hauria correspost a l'AEAT en període executiu, quan l'ingrés indegut procedeixi d'una causa que afecti la liquidació determinant de l'obligació d'ingressar.

Quan el reconeixement del dret a les devolucions enumerades en aquest número I.1.2 procedeixi d'una liquidació tributària, incloses les derivades d'actes de la Inspecció dels Tributs, qualsevol que en sigui la naturalesa, de la resolució d'un recurs o reclamació administrativa, de sentència o resolució judicial o de qualsevol altre acord o resolució que anul·li o revisi les liquidacions o altres actes administratius que van originar l'obligació d'ingressar, i una vegada declarat el dret a la devolució per l'òrgan competent, el procediment es limita a comprovar la realitat i l'efectivitat de l'ingrés, la instrumentació de l'acord i la seva execució.

Les devolucions d'ingressos indeguts realitzades mitjançant l'ús d'efectes timbrats es continuen regint per les disposicions de l'Ordre d'11 de gener de 1983 («Butlletí Oficial de l'Estat» de 8 de febrer), sense perjudici del que estableix l'apartat I.3. d'aquesta Resolució.

Això no obstant, s'aplica el que disposa aquesta Resolució a les devolucions d'ingressos indeguts de l'impost de transmissions patrimonials i actes jurídics documentats efectuats mitjançant efectes timbrats a què es refereix el punt e) de l'apartat tercer-bis de l'Ordre de 27 de desembre de 1991 per la qual es dicten instruccions

sobre el règim economicofinancer de l'AEAT, en la redacció que en fa l'article segon de l'Ordre de 14 d'octubre de 1998 («Butlletí Oficial de l'Estat» del 24).

Les devolucions a les entitats col·laboradores en la recaptació, dels ingressos realitzats en excés al Tresor Públic a què es refereix l'apartat V.2 de l'Ordre de 15 de juny de 1995 («Butlletí Oficial de l'Estat» del 22), es regeixen pel que disposa la Instrucció de 25 de març de 1997 («Butlletí Oficial de l'Estat» de 22 d'abril), de la Direcció General de l'AEAT, per la qual es dicten normes en relació amb les entitats de dipòsit que presten el servei de col·laboració en la gestió recaptadora.

I.2 Així mateix és competència de l'AEAT, pel procediment que es descriu a continuació, el reconeixement del dret i l'execució de les devolucions d'ingressos tributaris quan l'ingrés s'hagi efectuat a la Direcció General del Tresor i Política Financera, bé a través del Servei de Caixa o bé en formalització, o a les delegacions d'Economia i Hisenda.

No s'aplica a les devolucions tributàries que regula el Reial decret 1285/1991, de 2 d'agost («Butlletí Oficial de l'Estat» del 9), pel qual s'estableix el procediment de pagament d'interessos del deute de l'Estat en anotacions als no residents que inverteixin a Espanya sense mediació d'establiment permanent, que es tramiten de conformitat amb el que estableixen aquesta disposició reglamentària i la seva Ordre de desplegament de 16 de setembre de 1991 («Butlletí Oficial de l'Estat» del 21).

I.3 El procediment de devolució d'ingressos que regula aquesta Resolució és aplicable a la instrumentació de l'acord, l'ordenació i l'execució del pagament de les devolucions d'ingressos indeguts de taxes gestionades pels departaments ministerials i organismes autònoms quan la recaptació d'aquestes taxes s'hagi d'aplicar al pressupost de l'Estat, a què es refereix l'article 15 de l'Ordre de 4 de juny de 1998, qualsevol que hagi estat el mitjà de pagament emprat per satisfer la taxa, una vegada reconegut el dret a la devolució per l'òrgan competent.

I.4 Correspon a l'AEAT l'aplicació del procediment que regula aquesta Resolució a l'execució de l'acord de reemborsament del cost de les garanties aportades pels contribuents per obtenir la suspensió cautelar del pagament dels deutes tributaris objecte de recurs, declarats improcedents per resolució ferma, una vegada declarat el dret de l'interessat a ser indemnitzat i acordada la seva execució segons el que estableix la Llei 1/1998, de drets i garanties dels contribuents.

II. Programa de devolucions

II.1 Programa anual de devolucions

Les previsions de necessitats financeres per al pagament de les devolucions pressupostàries i no pressupostàries són les que conté el programa anual aprovat pel president de l'Agència Tributària abans del primer de gener de cada any i comunicat a la Direcció General del Tresor i Política Financera. L'elaboració del projecte del programa de devolucions correspon al Servei d'Auditoria Interna, en col·laboració amb els altres departaments de l'Agència Tributària.

L'import total del programa figura dividit en períodes mensuals, i cada xifra mensual és el límit màxim dels pagaments a efectuar durant aquell període per al conjunt de l'Agència Tributària i per la totalitat dels conceptes.

D'acord amb el que disposa l'Ordre de 27 de desembre de 1991, sobre règim economicofinancer de l'AEAT, el programa inicial pot ser modificat pel president de l'Agència Tributària o pel director del Departament de

Recursos Humans i Administració Econòmica de l'Agència quan, en aquest últim cas, pel grau d'execució del programa establert, no suposi incrementar el seu import total.

II.2 Objectiu mensual de devolucions

Juntament amb el programa financer i en correspondència amb les magnituds contingudes, el Servei d'Auditoria Interna en coordinació amb els altres departaments de l'Agència Tributària ha d'elaborar un document en què, amb efectes indicatius, figurin els objectius de devolucions per pagar mensualment desglossats per conceptes tributaris i oficines gestores, al qual aquestes han de procurar ajustar-se tenint disposats, com a mínim, acords de devolució per l'import que s'hi indica. A aquests efectes s'entenen per oficines gestores les delegacions territorials, les unitats regionals de Gestió de Grans Empreses, la Unitat Central de Gestió de Grans Empreses i l'Oficina Nacional de Gestió Tributària.

En coordinació amb el Servei d'Auditoria Interna i amb subjecció a les disponibilitats financeres, correspon al Departament de Gestió Tributària la planificació de la campanya anual de devolucions de l'impost sobre la renda de les persones físiques, així com la corresponent a l'impost sobre el valor afegit dels contribuents adscrits a les dependències de Gestió Tributària.

II.3 Quantificació de les previsions mensuals

Les delegacions especials de l'Agència Tributària han de remetre, el dia 27 de cada mes o l'immediatament hàbil posterior, un formulari del correu electrònic que contingui la previsió agregada i dividida per conceptes i quinzenes, corresponent a la Unitat Regional de Gestió de Grans Empreses, relativa als acords de devolució que es creu que poden alliberar durant el mes següent.

De la mateixa manera i amb el mateix detall, la Unitat Central de Gestió de Grans Empreses de l'Oficina Nacional d'Inspecció i l'Oficina Nacional de Gestió Tributària han de remetre en el mateix termini el formulari que contingui la seva previsió d'acords de devolució a alliberar per al mes següent.

Els destinataris dels formularis anteriors són els departaments d'Inspecció Financera i Tributària, de Gestió Tributària, de Recursos Humans i Administració Econòmica i el Servei d'Auditoria Interna.

II.4 Avançaments de fons de la Direcció General del Tresor i Política Financera

En funció de les dades anteriors, la Direcció Adjunta d'Administració Econòmica procedeix a comunicar a la Direcció General del Tresor i Política Financera l'import total de la bestreta per atendre el pagament de les devolucions tributàries per fer durant el mes següent. Així mateix, s'hi inclou una estimació desglossada almenys per quinzenes dels imports en els quals es prevegi fraccionar la bestreta total.

Per tal de minorar el saldo mitjà disponible en el compte de devolucions tributàries al Banc d'Espanya descrit a l'apartat II.5 següent, els pagaments de les diferents emissions de devolucions es distribueixen al llarg del mes segons es consideri oportú. Les sollicituds de fons a la Direcció General del Tresor i Política Financera les efectua la Direcció Adjunta d'Administració Econòmica almenys amb dos dies hàbils d'anticipació a la data del seu abonament en el compte corrent esmentat.

II.5 Gestió de la tresoreria per devolucions

Per a la gestió dels pagaments de devolucions tributàries l'Agència Tributària disposa d'un compte corrent al Banc d'Espanya denominat «Agència Estatal d'Administració Tributària. Pagament de devolucions tributàries». Aquest compte només pot admetre com a ingressos les quantitats lliurades per la Direcció General del Tresor i Política Financera per atendre els pagaments de devolucions tributàries, així com els abonaments corresponents a les transferències emeses que no hagin pogut ser pagades als destinataris i l'import dels xecs expedits i anul·lats o caducats pel transcurs del seu termini de validesa. Només pot ser objecte de càrrec pels imports destinats als pagaments indicats, o pels reintegraments que siguin procedents a favor del Tresor Públic.

Els fons situats en aquest compte tenen el caràcter de fons públics i formen part integrant del compte corrent del Tresor Públic.

Juntament amb el compte anterior, n'hi ha un altre al Banc d'Espanya denominat «AEAT. Xecs de devolució d'impostos pendents de pagament». El seu saldo reflecteix en cada moment l'import dels xecs de devolucions tributàries pendents de pagament i no caducats ni anul·lats.

Al Mòdul d'Informació Comptable de l'Agència Tributària (MIC) es registren tots els moviments que es produeixen en el compte corrent de devolucions del Banc d'Espanya.

Els pagaments amb càrrec a aquest compte s'efectuen mitjançant xecs nominatius o transferències bancàries, autoritzats amb les signatures mancomunades de dos funcionaris de l'Agència Tributària.

Hi ha dos funcionaris habilitats així com dos més de substituïts autoritzats pel director general de l'Agència Tributària, que a més pot acordar l'habilitació d'altres funcionaris amb els seus corresponents substituïts per disposar dels fons del compte, quan l'estructura organitzativa ho faci aconsellable. Les habilitacions anteriors han de ser comunicades al Banc d'Espanya.

Per a la disposició dels fons en cap cas no pot actuar simultàniament una mateixa persona com a habilitat i substituït.

Amb caràcter excepcional els xecs que s'emeten destinats a la realització de devolucions tributàries que s'hagin d'efectuar a favor de comunitats autònomes del País Basc o Foral de Navarra, com a conseqüència d'ajustos en la recaptació d'IVA o d'IE de fabricació, poden ser autoritzats només amb la signatura del delegat especial de l'AEAT en el corresponent àmbit territorial.

III. Tramitació de l'expedient de devolució d'ingressos

III.1 Iniciació de l'expedient

La iniciació de l'expedient de devolució és diferent segons l'origen i la naturalesa de la devolució que es tramita i de si s'inicia d'ofici o a instància de l'interessat:

III.1.1 Devolució d'ingressos indeguts.—D'acord amb el Reial decret 1163/1990, que regula el procediment per a la realització de devolucions d'ingressos indeguts de naturalesa tributària, i l'Ordre de 22 de març de 1991 («Butlletí Oficial de l'Estat» de 13 d'abril) que el desplega, els expedients de devolució d'ingressos indeguts poden tenir per objecte:

El reconeixement del dret a la devolució i la restitució del que s'ha ingressat indegudament.

Només l'execució de la devolució.

Els expedients de devolució d'ingressos indeguts es poden iniciar d'ofici o a instància de l'interessat.

III.1.1.1 Iniciació a instància de l'interessat.—Les sol·licituds de devolució, que es poden ajustar al model de l'annex I, s'adrezen als òrgans de l'Agència Tributària competents per a la tramitació de l'expedient que es detallen a l'apartat III.3.1.

En el cas que la competència per reconèixer el dret a la devolució no correspongui a òrgans de l'Agència Tributària, l'òrgan receptor de la sol·licitud ha de remetre aquesta sol·licitud a l'Administració o l'ens públic competent.

La sol·licitud ha de contenir les dades següents:

Número d'identificació fiscal, cognoms i nom, o denominació social si es tracta de persona jurídica, domicili de l'interessat i, si s'escau, de la persona que el representi, així com la identificació del mitjà preferent o del lloc que s'assenyali a efectes de notificacions.

Fets, raons i petició en què es concreti, amb tota claredat, la sol·licitud.

Justificació de l'ingrés indegut.

Declaració que expressi el mitjà elegit pel qual s'ha de fer la devolució, i poden optar entre:

Transferència bancària, indicant les dades identificatives del compte i l'entitat bancària codificats d'acord amb el que estableix el sistema financer de codi-compte-client (CCC).

Xec nominatiu barrat contra el compte de l'Agència Tributària al Banc d'Espanya. A sol·licitud de l'interessat, en els casos en què sigui procedent segons la normativa pròpia de cada tribut i amb la conformitat prèvia de l'òrgan competent que ha d'apreciar les circumstàncies que ho justifiquin, es pot efectuar mitjançant xec nominatiu no barrat.

Compensació, en els termes que preveu el Reglament general de recaptació (RGR), aprovat pel Reial decret 1684/1990, de 20 de desembre («Butlletí Oficial de l'Estat» de 3 de gener de 1991).

Lloc, data i signatura o acreditació de l'autenticitat de la seva voluntat expressa per qualsevol mitjà.

Òrgan al qual s'adreça la petició.

Si l'escrit d'iniciació no compleix aquests requisits, s'ha de requerir l'interessat perquè en un termini de deu dies solucioni la falta o adjunti els documents preceptius, amb indicació que si no ho fa així es té per desistit de la seva petició, amb la resolució prèvia en els termes que estableix l'article 71.1 de la Llei 30/1992, segons la redacció que en fa l'article primer de la Llei 4/1999, de 13 de gener («Butlletí Oficial de l'Estat» del 14).

S'han d'adjuntar a la sol·licitud els documents que demostrin el dret a la devolució, així com tots els elements de prova que l'interessat consideri oportuns a aquest efecte. També s'han d'adjuntar els justificants de l'ingrés realitzat que, segons els casos, poden ser: carta de pagament, certificació de l'ingrés al Tresor, actes de la Inspecció dels Tributs en les quals constin les quantitats ingressades o documents de valor similar. En el cas d'ingressos recaptats a través de l'Agència Tributària, els justificants esmentats es poden substituir per la menció exacta de les dades identificatives de l'ingrés realitzat.

III.1.1.2 Iniciació d'ofici.—És procedent iniciar d'ofici un expedient de devolució:

a) En els casos en què s'hagi reconegut el dret a la devolució en la resolució d'un recurs o reclamació administrativa, en una sentència o resolució judicial o en qualsevol acord o resolució que suposi la revisió o anul·lació d'actes administratius que hagin donat lloc a l'ingrés d'un deute tributari en una quantia superior a la que legalment sigui procedent.

b) Quan el dret a la devolució procedeixi d'una liquidació tributària.

c) Quan s'hagi acordat la condonació gracieble d'una sanció pecuniària ja ingressada o es produeixi, respecte a hereus o drethavents, l'extinció de responsabilitat derivada de les sancions ingressades, per mort de l'infractor, abans d'esdevenir ferm l'acte d'imposició d'aquelles.

d) Quan l'Administració tingui constància del caràcter indegut d'un ingrés per duplicitat o excés en el pagament d'un deute, per l'ingrés de deutes prescrits o a causa d'un error material, de fet o aritmètic en una liquidació o acte de gestió, sempre que no hagi prescrit el dret a la devolució.

III.1.2 Devolució d'ingressos derivats de la gestió dels tributs.—Quan es tracti de devolucions derivades de la gestió pròpia de l'IRPF, impost sobre societats, IRNR, IVA o qualsevol altre tribut, que s'hagin de practicar mitjançant expedients col·lectius o no col·lectius en virtut del que preveuen les seves normes reguladores, la iniciació del procediment s'ha de continuar realitzant d'acord amb les seves normes específiques.

III.1.3 Devolució d'impostos especials de fabricació.

III.1.3.1 Devolució d'impostos especials a exportadors.—En els casos de devolució per exportació o expedició que estableixen els paràgrafs a i b de l'apartat 1 de l'article 10 de la Llei 38/1992, d'impostos especials, d'acord amb l'article 7 del Reglament d'impostos especials, aprovat pel Reial decret 1165/1995, de 7 de juliol («Butlletí Oficial de l'Estat» del 28), l'expedient de devolució de les quantitats satisfetes s'inicia a instància de l'interessat, mitjançant sol·licitud ajustada al model 590 que estableix l'Ordre de 4 de març de 1998 («Butlletí Oficial de l'Estat» del 18), per la qual s'introdueixen modificacions en les ordres de 12 de juliol de 1993 («Butlletí Oficial de l'Estat» del 22), i 8 d'abril de 1997 («Butlletí Oficial de l'Estat» del 10), que s'ha de presentar conjuntament amb el document de despatx duaner, a la duana de despatx.

Efectuades per la duana les comprovacions relatives a la classe i la quantitat de mercaderies exportades i revisat l'emplenament correcte de les sol·licituds de devolució, es remeten a l'oficina gestora d'impostos especials corresponent a la delegació del domicili fiscal de l'exportador, la qual tramita l'expedient de devolució i determina, si s'escau, la quota per retornar que correspongui.

En els casos de devolució per expedicions des de la Península i Illes Balears a les Canàries, o expedicions des de Canàries a un altre Estat membre de la Unió Europea, que estableixen els paràgrafs a i b de l'apartat 10 de l'article 23 de la Llei 38/1992, d'acord amb l'apartat 4 de l'article 57 del Reglament d'impostos especials, l'expedient de devolució de les quantitats satisfetes s'inicia a instància de l'interessat, mitjançant sol·licitud a l'oficina gestora corresponent al punt de sortida, d'acord amb el procediment establert per a la devolució dels impostos especials en els casos d'exportació.

III.1.3.2 Devolucions d'impostos especials per operacions diferents de l'exportació subjectes a model.— En els casos de devolució per operacions diferents de l'exportació que estableix la Llei d'impostos especials, l'expedient de devolució de les quantitats satisfetes s'inicia a instància de l'interessat, mitjançant sol·licitud, que s'ha de presentar conjuntament amb el document acreditatiu de l'operació que doni dret a la devolució i s'ha d'ajustar al model que correspongui segons l'Ordre de 4 de març esmentada:

Casos que preveu el paràgraf c) de l'apartat 1 de l'article 10 de la Llei 38/1992: Model 506 «Impostos especials de fabricació. Sol·licitud de devolució per introducció en dipòsit fiscal».

Casos que preveu el paràgraf d) de l'apartat 1 de l'article 10 de la Llei 38/1992: model 507 «Impostos especials de fabricació. Sol·licitud de devolució pel sistema de trameses garantides».

Casos que preveu el paràgraf e) de l'apartat 1 de l'article 10 de la Llei 38/1992: model 508 «Impostos especials de fabricació. Sol·licitud de devolució pel sistema de vendes a distància».

Casos que preveuen els paràgrafs a) i b) de l'article 22 i l'article 43 de la Llei 38/1992: model 524 «Impostos especials de fabricació. Sol·licitud de devolució dels impostos especials sobre l'alcohol i les begudes alcohòliques».

Casos que preveuen els paràgrafs a) i c) de l'article 52 de la Llei 38/1992: model 572 «Impostos especials de fabricació. Sol·licitud de devolució de l'impost sobre hidrocarburs».

La sol·licitud de devolució es presenta a l'oficina gestora que normativament correspongui, la qual tramita l'expedient de devolució i determina, si s'escau, les quotes per retornar, una vegada efectuades les comprovacions pertinents.

III.1.3.3 Devolucions d'impostos especials per operacions diferents de l'exportació no subjectes a model.—En els casos de devolució que estableix l'articulat de la Llei d'impostos especials no subjectes a un model determinat, l'expedient de devolució de les quantitats satisfetes s'inicia a instància de l'interessat, mitjançant un escrit de sol·licitud, que ha de contenir les dades que reglamentàriament s'estableixen per a cada un dels casos següents:

Casos que preveu l'apartat 5 de l'article 17 de la Llei 38/1992: «Irregularitats en la circulació intracomunitària».

Casos que preveu el paràgraf c) de l'article 22 de la Llei 38/1992: «Devolució o destrucció de begudes alcohòliques que hagin deixat de ser adequades per al consum humà».

Casos que preveu l'apartat 3 de l'article 40 de la Llei 38/1992: «Devolucions en el règim de destil·lacions artesanals i cultivadors».

Casos que preveu el paràgraf d) de l'article 52 de la Llei 38/1992: «Devolució d'hidrocarburs que accidentalment hagin resultat barrejats amb altres o contaminants».

Casos que preveu l'article 62 de la Llei 38/1992: «Devolucions per destrucció de labors de tabac i Devolucions de labors de tabac a fàbrica per al reciclatge».

L'escrit s'adreça a l'oficina gestora que reglamentàriament correspongui, la qual, una vegada efectuades les comprovacions pertinents, tramita l'expedient de devolució i determina, si s'escau, les quotes per retornar.

III.1.3.4 Sol·licituds de devolucions d'impostos especials mitjançant suport magnètic.—En els casos de devolució que preveuen els paràgrafs a), b), c) i d) de l'apartat 1 de l'article 9, Subministraments de carburants en el marc de les relacions internacionals, i paràgraf b) de l'article 52: «Abitualment de gasoil a embarcacions» de la Llei d'impostos especials, l'expedient de devolució de les quantitats satisfetes s'inicia a instància de l'interessat, mitjançant la presentació de suports magnètics ajustats al disseny que estableixen la Circular 6/1994, de 12 de juliol, del Departament de Duanes i Impostos Especials de l'Agència Tributària («Butlletí Oficial de l'Estat» del 20), per al primer cas i la Resolució de 12 de juny de 1996 («Butlletí Oficial de l'Estat» del 19), en el segon.

La sol·licitud es presenta a l'oficina gestora corresponent a l'emplaçament del punt de subministrament, que tramita l'expedient de devolució i determina, si s'escau, les quotes per retornar.

III.1.4 Devolució de l'impost especial sobre determinats mitjans de transport.—En els casos de devolució de l'impost especial sobre determinats mitjans de transport que estableix l'apartat 3 de l'article 66 de la Llei 38/1992, d'impostos especials, introduït per l'article 20 de la Llei 42/1994, de 30 de desembre, de mesures fiscals, administratives i de l'ordre social («Butlletí Oficial de l'Estat» del 31), l'expedient de devolució de les quantitats satisfetes s'inicia a instància de l'interessat, mitjançant l'emplenament del model 568 «Impost especial sobre determinats mitjans de transport. Sol·licitud de devolució per revenda i tramesa de mitjans de transport fora del territori», al qual s'ha d'adjuntar la documentació justificativa a què es refereixen les seves instruccions.

La sol·licitud s'adreça a la dependència o secció de gestió tributària corresponent al domicili fiscal del peticionari, que és l'encarregada de tramitar l'expedient de devolució i determinar, si s'escau, la quota per retornar que correspongui.

En el cas que els interessats optin per presentar la sol·licitud de devolució mitjançant suport magnètic, aquest s'ha d'ajustar a les especificacions que estableix l'Ordre de 8 de gener de 1997 («Butlletí Oficial de l'Estat» del 15).

Tal com estableix aquesta Ordre, la presentació del suport es fa a la dependència o secció de gestió tributària corresponent al domicili fiscal del peticionari, que és l'encarregada de tramitar l'expedient de devolució i determinar, si s'escau, la quota per retornar.

III.2 Registre dels expedients de devolució

a) Els expedients de devolució d'ingressos indeguts i les altres sol·licituds de devolució no instrumentades mitjançant model, tant si procedeixen d'una sol·licitud de l'interessat com si s'han iniciat d'ofici, es registren en el sistema d'informació de l'Agència Tributària.

Igualment es registren en el sistema d'informació de l'Agència Tributària els expedients en els quals ja hagi estat declarat el dret a la devolució pels òrgans competents de l'AEAT o externs a aquesta, quan l'esmentat dret s'origini en una liquidació tributària, incloses les derivades d'actes de la inspecció dels tributs, sigui quina sigui la seva naturalesa, en la resolució d'un recurs o reclamació administrativa, en sentència o resolució judicial o de qualsevol altre acord o resolució que anul·li o revisi les liquidacions o altres actes administratius que van originar l'obligació d'ingressar.

En el cas de sol·licituds de devolució efectuades pels interessats, l'òrgan competent per instruir l'expedient incorpora les dades de la sol·licitud. Si l'expedient de devolució s'inicia d'ofici, l'òrgan competent emplena la informació de la devolució que es tramita i incorpora a l'expedient les dades de la sentència o resolució, si s'escau.

En tot cas, s'enregistren en el sistema informàtic almenys les dades següents:

Òrgan competent per acordar la devolució.

Número d'expedient, que és generat pel sistema informàtic mateix en el moment d'incorporar la sol·licitud o l'expedient. Aquest número s'ha de transcriure a l'imprès de sol·licitud de devolució o a l'expedient en cas d'iniciació d'ofici.

Del sol·licitant i la persona o l'entitat a la qual es reconegui el dret a la devolució: nom o raó social, NIF i domicili, així com la identificació del mitjà preferent o del lloc que s'assenyali a efectes de notificacions.

De l'ingrés indegut, si s'escau: data en què es va realitzar l'ingrés la devolució del qual es tramita, l'import, l'exercici fiscal i el període, el model de l'ingrés i el número de justificant.

De la devolució: import sol·licitat o que s'ha de reconèixer que s'ha de retornar segons els casos.

De la forma de pagament sol·licitada: xec, compensació o transferència bancària i, si s'escau, les dades del compte al qual s'ha de fer la transferència. Si el beneficiari de la devolució no ha assenyalat cap mitjà de pagament, la devolució s'efectua mitjançant xec.

En el cas de devolucions derivades d'actes de la inspecció dels tributs, l'enregistrament en el sistema de devolucions es produeix automàticament per traspàs de la informació que consta en el Sistema Centralitzat de Gestió d'Actes.

b) Les peticions de devolució derivades de la gestió pròpia dels tributs que s'hagin de practicar mitjançant expedients col·lectius o no col·lectius, en virtut del que preveuen les seves normes reguladores, s'han de continuar registrant en els seus sistemes específics de control de declaracions liquidacions.

III.3 Instrucció de l'expedient

Les actuacions encaminades al reconeixement del dret a la devolució són diferents segons l'origen i la naturalesa de la devolució que es tramita.

III.3.1 Devolucions d'ingressos indeguts.—La instrucció de l'expedient correspon:

a) A l'òrgan que correspongui d'acord amb les normes sobre atribució de competències als òrgans de l'Agència Tributària en matèria de recaptació, quan l'ingrés indegut esmentat procedeixi d'una duplictat o excés en el pagament, del pagament de deutes prescrits o d'errors de fet o de dret en la gestió recaptadora que no afectin la liquidació o l'acte administratiu que va originar l'obligació d'ingressar i, així mateix, quan s'hagi acordat la condonació gràcies a una sanció pecuniària ja ingressada o es produeixi l'extinció de responsabilitat derivada de les sancions ingressades, per mort de l'infractor, abans d'haver esdevingut ferm l'acte d'imposició d'aquelles.

Igualment correspon a l'òrgan recaptador la tramitació de devolucions d'ingressos indeguts de dret públic, recaptats en període executiu per l'Agència Tributària i la recaptació dels quals en període voluntari correspon a les delegacions d'Economia i Hisenda o als departaments ministerials, quan l'ingrés indegut procedeixi d'una duplictat o excés en el pagament, del pagament de deutes prescrits o d'errors de fet o de dret en la gestió recaptadora que no afectin la liquidació o l'acte administratiu que va originar l'obligació d'ingressar.

b) A l'òrgan liquidador competent en funció del domicili fiscal del contribuent o de l'adscripció d'aquest a una dependència regional d'inspecció o a l'Oficina Nacional d'Inspecció, quan l'ingrés indegut tingui l'origen en una declaració liquidació o autoliquidació o per una altra causa que afecti la liquidació o l'acte administratiu que va originar l'obligació d'ingressar.

c) A l'òrgan extern a l'AEAT al qual competeixi la liquidació en els casos de devolucions d'ingressos indeguts de taxes gestionades pels departaments ministerials i organismes autònoms, quan la recaptació de les taxes s'hagi d'aplicar al pressupost de l'Estat, a què es refereix l'article 15 de l'Ordre de 4 de juny de 1998, qualsevol que hagi estat el mitjà de pagament emprat per satisfer la taxa.

d) A l'òrgan extern a l'AEAT al qual competeixi la liquidació o hagi de rectificar l'acte de gestió que va donar lloc a l'ingrés indegut en els casos de devolucions d'ingressos indeguts de dret públic la recaptació dels quals hauria correspost a l'AEAT, en període executiu, en virtut de llei o conveni amb altres administracions públiques i ens públics.

e) A la unitat competent de l'Administració duanera quan l'ingrés s'hagi produït a les caixes de les duanes esmentades, sense perjudici del que disposa aquesta Resolució en matèria de devolucions d'Impostos especials de fabricació.

III.3.1.1 Devolucions d'ingressos indeguts gestionades per l'Agència Tributària.

a) Comprovacions.—En la tramitació d'un expedient de devolució d'ingressos indeguts, l'òrgan competent de l'Agència Tributària comprova els aspectes següents:

Circumstàncies de fet que han produït l'ingrés indegut.

Dret aplicable.

Realitat de l'ingrés i la seva no devolució o deducció anterior. En el cas de retencions i quotes repercutides es comprova igualment la no devolució o la deducció pel subjecte que va suportar la retenció o repercussió.

Titular i quantia del dret.

Totes les altres qüestions que es plantegin en relació amb el dret a la devolució.

Es verifica igualment que, per a l'exercici i el concepte, la Inspecció dels Tributs no ha iniciat actuacions de comprovació i investigació, o que ha estat objecte de regularització per acta.

La comprovació que l'import sol·licitat per retornar ha estat ingressat, no s'ha retornat anteriorment i no ha prescrit el dret a la seva devolució es fa informàticament acudint als sistemes on està registrat l'ingrés (NPGT, SIR i BUDA), sense perjudici de preveure l'existència d'altres circumstàncies que interrompen la prescripció que no figurin en els sistemes esmentats. Una vegada localitzat l'ingrés, aquest queda marcat en el sistema informàtic amb la indicació que s'està tramitant una devolució.

En el cas que no es pugui localitzar informàticament l'ingrés per qualsevol circumstància, l'instructor de l'expedient ha de sol·licitar a l'òrgan competent per certificar l'ingrés els antecedents necessaris que li permetin concloure sobre la realitat i la situació de l'ingrés.

b) Informes.—Es poden sol·licitar als òrgans competents els informes que es considerin necessaris per a la finalitat perseguida. Aquests informes s'han de remetre en el termini de deu dies.

c) Sol·licitud d'informe a la Inspecció dels Tributs. Si es requereix informe a la Inspecció dels Tributs, a l'empara del que preveu l'apartat 5.3 de l'Ordre de 22 de març de 1991, el termini per emetre'l és d'un mes i les devolucions afectades es marquen en el sistema informàtic per reflectir-hi aquesta circumstància.

En la sol·licitud d'informe a la Inspecció dels Tributs s'entén que, en tot cas, aquesta es fa a l'empara dels articles 9.d) i 48.1.b) del Reglament general de la Inspecció dels Tributs aprovat pel Reial decret 939/1986, de 25 d'abril («Butlletí Oficial de l'Estat» de 14 de maig).

Llevat que la Inspecció dels Tributs acordi iniciar un procediment de comprovació i investigació, en l'informe que hagi evacuat s'ha de fer constar que es fa a l'empara dels articles 9.d) i 48.1.b) esmentats i que no suposa en cap cas la realització d'actuacions de comprovació i investigació.

Si la Inspecció dels Tributs inicia un procediment de comprovació i investigació d'abast parcial, aquest s'ha d'iniciar amb la corresponent citació reglamentària i s'hi ha d'esmentar expressament l'abast parcial de les actuacions, delimitant escrupolosament l'objecte de l'actuació, amb especificació de la partida o partides concretes en què l'interessat basa la seva sol·licitud, única o úniques a les quals la Inspecció ha estès la seva activitat comprovadora.

Si com a conseqüència de l'esmentat procediment la Inspecció dels Tributs incoa una acta que declari la

improcedència de la devolució o modifica el seu import, la sol·licitud inicial queda marcada en el sistema informàtic a efectes de la seva paralització definitiva, i es tramita, si s'escau, la devolució derivada de la liquidació que conté l'acta.

d) Tràmit d'audiència.—Instruïts els expedients, i immediatament abans de redactar la proposta de resolució, es posen de manifest als interessats perquè, en un termini de deu dies, alleguin i presentin els documents i els justificants que considerin pertinents.

Es pot prescindir d'aquest tràmit quan no figurin en l'expedient ni siguin tinguts en compte en la resolució altres fets ni altres alegacions i proves que els adduïts per l'interessat. Igualment quan el dret a la devolució que es tramita hagi estat prèviament declarat per altres òrgans administratius o judicials.

e) Resolució.—Finalitzades les actuacions, l'òrgan instructor formula la proposta de resolució i l'eleva a l'òrgan competent per acordar. Amb caràcter excepcional, es poden formular propostes col·lectives que comprenguin grups d'expedients, quan ho disposi l'òrgan instructor.

En un termini no superior a tres mesos des de la iniciació de l'expedient, l'òrgan competent dicta resolució, en què acorda el dret o no a la devolució. L'òrgan competent per resoldre, en casos excepcionals, pot acordar l'ampliació del termini esmentat en els termes que preveu l'article 42.2 de la Llei 30/1992 amb la redacció que en fa l'article primer de la Llei 4/1999.

Quan se sol·liciti la devolució d'un ingrés indegut davant de l'Administració tributària i aquesta no notifiqui la seva decisió en el termini de tres mesos, l'obligat tributari pot esperar la resolució expressa de la seva petició o, sense necessitat de denunciar la mora, considerar-la desestimada a l'efecte de deduir, davant d'aquesta denegació presumpta, el corresponent recurs o reclamació.

Els acords han de ser motivats quan siguin denegatoris o quan l'import reconegut no coincideixi amb el sol·licitat pel contribuent i, en tot cas, amb expressió dels recursos procedents en contra. La resolució que posi fi a l'expedient s'ha de notificar a l'interessat en un termini no superior a deu dies.

Si s'acorda el dret a la devolució, aquest s'estén a:

El principal de l'ingrés indegudament efectuat.

Si s'escau, el recàrrec, les costes i els interessos satisfets durant el procediment, quan l'ingrés s'hagi realitzat per via de constrenyiment.

L'interès de demora que correspongui des de la data de l'ingrés indegut fins a la d'ordenació del pagament, sense perjudici que l'import dels interessos meritats des de la data de l'acord a la de l'ordenació del pagament es determini en aquell moment. Això no obstant, en el cas que l'import per retornar sigui objecte de compensació amb deutes tributaris, s'abonen interessos de demora fins a la data en la qual s'acordi la compensació. El tipus d'interès aplicable és:

Per als ingressos indeguts realitzats anteriorment al 19 de març de 1998, l'interès legal dels diners, de conformitat amb el que disposa l'article 2.2.b del Reial decret 1163/1990. Igualment s'aplica l'interès legal dels diners a les devolucions produïdes per la condonació gracieble de sancions o l'extinció de responsabilitat derivada d'infraccions tributàries per mort del subjecte infractor, quan els ingressos s'hagin produït posteriorment a la condonació o a l'extinció de la responsabilitat.

Per als ingressos indeguts realitzats posteriorment al 19 de març de 1998, l'interès de demora que preveu l'article 58.2.c de la Llei 230/1963, de 28 de desembre, general tributària («Butlletí Oficial de l'Estat» del 31) (en endavant LGT), d'acord amb el que disposa l'article 10 de la Llei 1/1998, de drets i garanties dels contribuents.

Així mateix, l'acord decideix el titular del dret a la devolució, que és la persona que va fer l'ingrés declarat indegut, així com la que, segons les normes, sigui beneficiària del dret esmentat.

III.3.1.2 Devolucions d'ingressos indeguts realitzats a la Direcció General del Tresor i Política Financera o a les delegacions d'Economia i Hisenda.—Les devolucions d'ingressos de naturalesa tributària, quan l'ingrés s'ha realitzat a la Direcció General del Tresor i Política Financera o a les delegacions d'Economia i Hisenda, les tramiten les delegacions de l'Agència Tributària.

Per a la instrucció de l'expedient se sol·licita a la Direcció General del Tresor i Política Financera o a la delegació d'Economia i Hisenda corresponent un informe sobre si l'import sol·licitat per retornar ha estat ingressat amb indicació de la data d'ingrés, així com la no constància d'haver estat retornat anteriorment. Rebut aquest informe es procedeix a tramitar la devolució d'acord amb el que estableix l'apartat III.3.1.1.

Si es reconeix el dret a la devolució, es comunica a la Direcció General del Tresor i Política Financera o a la delegació d'Economia i Hisenda corresponent, amb indicació de l'import acordat, a fi que tingui constància que s'ha fet la devolució esmentada.

III.3.2 Devolucions reconegudes en liquidacions tributàries, resolució de recursos o reclamacions i altres devolucions.—Quan s'hagi declarat el dret a la devolució en una liquidació tributària, en la resolució d'un recurs o reclamació administrativa, en sentència o resolució judicial o en qualsevol altre acord o resolució que anul·li o revisi liquidacions o altres actes administratius, l'òrgan competent de l'Agència Tributària ha de procedir a:

Practicar, si escau, una nova liquidació o rectificar les liquidacions o els actes afectats segons derivi dels acords.

Efectuar la instrucció de l'expedient de devolució que en resulti.

En el cas de devolucions reconegudes en una liquidació tributària, incloent-hi les derivades d'actes de la Inspecció dels Tributs, en els de condonació de sancions i en els que no sigui necessari practicar cap acte liquidatori, així com quan es reconegui el dret al reemborsament del cost de les garanties aportades per suspendre l'execució de deutes tributaris impugnats, només s'ha de tramitar l'expedient de devolució.

La tramitació de l'expedient de devolució s'efectua d'acord amb el que estableix l'apartat III.3.1.1, però es limita a la comprovació de la realitat de l'ingrés i la seva no devolució o deducció anterior, així com a comprovar que no ha prescrit el dret a la seva devolució.

III.3.3 Devolució d'ingressos derivats de la gestió dels tributs.—Com s'indica a l'apartat III.1.2, quan es tracti de devolucions derivades de la gestió pròpia de l'IRPF, impost sobre societats, IRNR i IVA o qualsevol altre tribut en què les seves normes reguladores estableixin un procediment de devolució mitjançant expedients col·lectius o no col·lectius, el reconeixement del dret a la devolució i, si s'escau, dels interessos de demora, s'ha de fer segons les instruccions i els procediments vigents en cada cas.

Si durant el curs del procediment se sol·licita informe a la Inspecció dels Tributs, aquesta sol·licitud s'ha de fer amb el procediment i abast que estableix l'epígraf c) de l'apartat III.3.1.1 anterior.

Les devolucions d'IVA a no residents es gestionen d'acord amb el procediment que estableix l'Ordre de 22 de desembre de 1995 («Butlletí Oficial de l'Estat» del 27).

III.3.4 Devolucions d'impostos especials de fabricació.—Els expedients de devolució d'impostos especials de fabricació a exportadors a què es refereix l'apartat III.1.3.1, els tramita l'oficina gestora corresponent a

la delegació del domicili fiscal de l'exportador. Així mateix, en els casos de devolució per trameses a les Canàries, les oficines gestores competents per a la tramitació són les corresponents al domicili fiscal de l'interessat.

La tramitació dels expedients de devolució d'impostos especials a què es refereixen els subapartats 2, 3 i 4 de l'apartat III.1.3, la fan les oficines gestores que reglamentàriament correspongui.

La instrucció de l'expedient es fa d'acord amb el que estableix l'apartat III.3.1.1.

La resolució que reconeix el dret a la devolució indica:

Número d'expedient.

Identificació del sol·licitant i beneficiari de la devolució.

Import reconegut, que pot ser diferent del sol·licitat.

Si s'escau, període a què es refereix la sol·licitud, l'exercici i el trimestre.

IV. Reconeixement del dret a la devolució

IV.1 Òrgans competents per acordar la devolució

En els casos en què la competència per reconèixer el dret a la devolució estigui atribuïda a l'Agència Tributària, l'òrgan competent per acordar la devolució i proposar-ne el pagament és:

a) El cap de la Unitat Central de Gestió de Grans Empreses, quan es tracti de devolucions a favor de subjectes passius adscrits a l'Oficina Nacional d'Inspecció i en l'àmbit dels tributs la competència dels quals incumbeix a l'esmentada oficina, derivades de la gestió pròpia dels tributs que s'hagin de practicar mitjançant expedients col·lectius o no col·lectius, d'acord amb la normativa dels impostos corresponents (IRPF, impost sobre societats i IVA), excepte en els casos en què la sol·licitud de devolució hagi determinat l'inici d'una actuació de comprovació i investigació inspectora. Així mateix, correspon al cap de la Unitat Central de Gestió de Grans Empreses acordar les devolucions que tinguin l'origen en qualsevol altra causa que afecti la liquidació en què es va reconèixer la quantitat retornada inicialment.

b) El cap d'Oficina Nacional de Gestió Tributària, quan es tracti de devolucions a favor de subjectes passius que hi estan adscrits i en l'àmbit dels tributs la competència dels quals incumbeix a l'Oficina esmentada, derivades de la gestió pròpia dels tributs que s'hagin de practicar mitjançant expedients col·lectius o no col·lectius d'acord amb la normativa dels corresponents impostos (IRNR, IVA de no establerts, relacions diplomàtiques i consulars, OTAN i impost sobre successions de no residents).

c) El cap de la Unitat Central de Gestió de Grans Empreses, quan es tracti de devolucions a favor de subjectes passius adscrits a l'Oficina Nacional d'Inspecció, com a conseqüència d'ingressos indeguts de crèdits tributaris gestionats per l'Agència Tributària, la competència de les quals incumbeix al Departament d'Inspecció Financera i Tributària, originades en una declaració liquidació o per una altra causa que afecti la liquidació que va determinar l'obligació d'ingressar, excepte en els casos en què la sol·licitud de devolució hagi determinat l'inici d'una actuació de comprovació i investigació inspectora.

d) El cap de l'Oficina Nacional d'Inspecció o els seus inspectors en cap adjunts, en els casos de devolucions d'ingressos indeguts o derivats de la gestió pròpia dels tributs a favor de subjectes passius que hi estan adscrits, proposats en actes d'inspecció, sigui quina sigui la seva naturalesa, o que tinguin l'origen en qualsevol altra causa que afecti la liquidació, dictada per aquells, que va determinar l'obligació d'ingressar o en la qual es va reconèixer la quantitat inicialment tornada.

e) El cap d'Oficina Nacional d'Inspecció de Duanes i Impostos Especials, quan es tracti de devolucions a favor de subjectes passius que hi estan adscrits, com a conseqüència d'ingressos indeguts o derivats d'actes d'inspecció, sigui quina sigui la seva naturalesa, de crèdits tributaris i no tributaris gestionats per l'AEAT, la competència de les quals incumbeix al Departament de Duanes i Impostos Especials originades per qualsevol causa que afecti la liquidació determinant de l'obligació d'ingressar.

f) El cap de l'Oficina Nacional de Recaptació, quan es tracti de devolucions a favor de subjectes passius que hi estan adscrits, com a conseqüència d'ingressos indeguts de crèdits tributaris o d'ingressos de dret públic no tributaris, la recaptació dels quals hauria correspost a l'Agència Tributària, bé en període voluntari o bé en període executiu quan l'ingrés indegut procedeixi d'una duplictat o excés en el pagament, del pagament de deutes prescrits o d'errors de fet o de dret en la gestió recaptadora que no afectin la liquidació o l'acte administratiu que va originar l'obligació d'ingressar i així mateix quan s'hagi acordat la condonació gracieble d'una sanció pecuniària ja ingressada o es produeixi l'extinció de responsabilitat derivada de les sancions ingressades, per mort de l'infractor, abans d'haver esdevingut ferm l'acte d'imposició d'aquelles.

g) El cap de la Dependència Regional d'Inspecció de la Delegació Especial o l'inspector regional adjunt, si s'escau, quan es tracti de devolucions a favor de subjectes passius que hi estan adscrits i en l'àmbit dels tributs la competència dels quals li incumbeix, derivades de la gestió pròpia dels tributs que s'hagin de practicar mitjançant expedients col·lectius o no col·lectius d'acord amb la normativa de cada un d'aquests. Així mateix, els correspon acordar les devolucions que tinguin l'origen en qualsevol altra causa que afecti la liquidació en què es va reconèixer la quantitat retornada inicialment.

h) El cap de la Dependència Regional d'Inspecció o l'inspector regional adjunt, si s'escau, de la Delegació Especial de l'Agència Tributària en l'àmbit de la qual s'hagi de dictar la liquidació provisional o definitiva corresponent, o hagi de rectificar l'acte de gestió que va donar lloc a l'ingrés indegut, quan es tracti de devolucions d'ingressos indeguts de crèdits tributaris gestionats per l'Agència Tributària, a favor de subjectes passius adscrits a aquesta dependència, originades en una declaració liquidació o per una altra causa que afecti la liquidació que va originar l'obligació d'ingressar, excepte en els casos en què la sol·licitud de devolució hagi determinat l'inici d'una actuació de comprovació i investigació inspectora.

i) El cap de la Dependència Regional d'Inspecció de la Delegació Especial de l'Agència Tributària o l'inspector regional adjunt, si s'escau, en els casos de devolucions d'ingressos indeguts o derivats de la gestió pròpia dels tributs a favor de subjectes passius que hi estan adscrits, proposats en actes d'inspecció, sigui quina sigui la seva naturalesa, o que tinguin l'origen en qualsevol altra causa que afecti la liquidació, dictada per aquells, que va determinar l'obligació d'ingressar o en què es va reconèixer la quantitat inicialment retornada.

j) El cap de la Dependència Regional de Duanes i Impostos Especials de la Delegació Especial de l'Agència Tributària en l'àmbit de la qual s'hagi de dictar la corresponent liquidació provisional o definitiva, si s'escau, o hagi de rectificar l'acte de gestió que va donar lloc a l'ingrés indegut, quan es tracti de devolucions d'ingressos indeguts o derivats d'actes d'inspecció, sigui quina sigui la seva naturalesa, de crèdits tributaris gestionats per l'Agència Tributària, a favor de subjectes passius adscrits a aquesta dependència i originades per una causa que afecti la liquidació determinant de l'obligació d'ingressar.

k) El cap de la Dependència Regional de Recaptació de la Delegació Especial de l'Agència Tributària, quan es tracti de devolucions d'ingressos indeguts de crèdits tributaris o d'ingressos de dret públic no tributaris, a favor de subjectes passius adscrits a la Dependència Regional d'Inspecció corresponent, la recaptació dels quals hauria correspost a l'Agència Tributària, bé en període voluntari o bé en període executiu, quan l'ingrés indegut procedeixi d'una duplictat o excés en el pagament, del pagament de deutes prescrits o d'errors de fet o de dret en la gestió recaptadora que no afectin la liquidació o l'acte administratiu que va originar l'obligació d'ingressar i, així mateix, quan s'hagi acordat la condonació gracieble d'una sanció pecuniària ja ingressada o es produeixi l'extinció de responsabilitat derivada de les sancions ingressades, per mort de l'infractor, abans d'haver esdevingut ferm l'acte d'imposició d'aquelles.

l) El cap de la Dependència de Gestió Tributària de la delegació o l'administrador de l'Agència Tributària, quan es tracti de devolucions a favor de subjectes passius no inclosos en els punts anteriors amb domicili fiscal en el corresponent àmbit territorial, derivades de la gestió pròpia dels tributs que s'hagin de practicar mitjançant expedients col·lectius o no col·lectius, d'acord amb la normativa de cada un d'ells, excepte en els casos en què la sol·licitud de devolució hagi determinat l'inici d'una actuació de comprovació i investigació inspectora. Així mateix, els correspon acordar les devolucions que tinguin l'origen en qualsevol altra causa que afecti la liquidació en què es va reconèixer la quantitat retornada inicialment.

m) El cap de la Dependència de Gestió Tributària de la delegació, l'administrador de l'Agència Tributària o de duanes competent per dictar la corresponent liquidació provisional o definitiva, si s'escau, o rectificar l'acte de gestió que va donar lloc a l'ingrés indegut, quan es tracti de devolucions d'ingressos indeguts de crèdits tributaris gestionats per l'Agència Tributària, a favor de subjectes passius no inclosos en els apartats restants, amb domicili fiscal en l'àmbit territorial corresponent, originades en una declaració liquidació o per una altra causa que afecti la liquidació que va originar l'obligació d'ingressar, excepte en els casos en què la sol·licitud de devolució hagi determinat l'inici d'una actuació de comprovació i investigació inspectora.

En el cas de devolucions que hagin d'acordar les dependències o les administracions de duanes, s'ha de tenir en compte el lloc de presentació de la declaració duanera o de l'expedient del qual derivi la devolució.

n) L'inspector en cap de delegació i els seus adjunts, en els casos de devolucions d'ingressos indeguts o derivats de la gestió pròpia dels tributs a favor de subjectes passius amb domicili fiscal en el corresponent àmbit territorial, proposats en actes d'inspecció per a la liquidació dels quals siguin competents, i devolucions que tinguin l'origen en qualsevol altra causa que afecti la liquidació, dictada per aquells, que va determinar l'obligació d'ingressar o en què es va reconèixer la quantitat inicialment retornada.

o) El cap de la Dependència de Recaptació de la delegació o l'administrador de l'Agència Tributària que tingui adscrita la gestió recaptadora del subjecte passiu, quan es tracti de devolucions d'ingressos indeguts de crèdits tributaris o d'ingressos de dret públic no tributaris, a favor de subjectes passius amb domicili fiscal en el corresponent àmbit territorial, la recaptació dels quals hauria correspost a l'Agència Tributària, bé en període voluntari o bé en període executiu quan l'ingrés indegut procedeixi d'una duplictat o excés en el pagament, del pagament de deutes prescrits o d'errors de fet o de dret en la gestió recaptadora que no afectin la liquidació o

l'acte administratiu que va originar l'obligació d'ingressar i, així mateix, quan s'hagi acordat la condonació gracieble d'una sanció pecuniària ja ingressada o es produeixi l'extinció de responsabilitat derivada de les sancions ingressades, per mort de l'infractor, abans d'haver esdevingut ferm l'acte d'imposició d'aquelles.

p) El cap de l'oficina gestora competent per tramitar l'expedient de devolució, quan es tracti de devolucions d'impostos especials de fabricació descrits a l'apartat III.3.4.

IV.2 Adopció de l'acord de devolució

Les devolucions de l'acord de les quals s'ha de fer anotació comptable, s'anoten individualment en el cens de devolucions. Les devolucions derivades de la gestió pròpia de tributs en què les seves normes reguladores estableixen un procediment de tramitació mitjançant expedients col·lectius o no col·lectius, s'instrumenten mitjançant la seva incorporació a un acord col·lectiu de devolució generat pel sistema d'informació de l'Agència Tributària.

Les relacions de propostes de devolució pendents d'acord les genera el sistema i són accessibles per a consultes per pantalla. Les relacions esmentades indiquen per a cada una d'aquelles si és procedent reconèixer o denegar el dret a la devolució, així com l'import reconegut i el sol·licitat si són diferents i les dades del titular i beneficiari o beneficiaris, d'acord amb les corresponents propostes de resolució.

Una vegada revisades les relacions esmentades, i efectuades, si s'escau, les correccions pertinents sobre aquestes, l'òrgan competent procedeix a dictar l'acord de devolució. Aquesta operació es fa sobre el suport informàtic mateix, per mitjans electrònics que garanteixin la identificació i l'exercici de la competència per l'òrgan que la tingui atribuïda.

Els acords de devolució són objecte de notificació als contribuents en els termes següents:

Els corresponents a devolucions d'ingressos indeguts es notifiquen expressament, en tot cas.

Els acords de devolució derivats de la gestió pròpia dels tributs que en les seves normes reguladores estableixen un procediment de tramitació mitjançant expedients col·lectius o no col·lectius, es notifiquen en el cas que l'import reconegut no coincideixi amb el sol·licitat, i sense perjudici que la notificació esmentada es pugui fer conjuntament amb la comunicació del pagament.

Els acords derivats de la gestió pròpia dels tributs que en les seves normes reguladores estableixen un procediment de tramitació mitjançant expedients col·lectius o no col·lectius, quan l'import reconegut coincideixi amb el sol·licitat pel contribuent, s'han d'entendre notificats per la recepció de l'avís de transferència bancària o del xec, si s'escau.

Amb caràcter general, el pagament es realitza a favor del subjecte titular del dret a la devolució. Això no obstant, en els casos de transmissió del dret a què es refereix l'article 1 del Reial decret 1163/1990, la Dependència de Recaptació, una vegada efectuades les comprovacions pertinents, anota al fitxer de devolucions pendents de pagament les dades del beneficiari com a perceptor diferent del titular a fi que el pagament s'expedeixi a favor seu.

Totes les devolucions acordades queden recollides en el sistema d'informació de l'Agència Tributària, en situació de devolucions pendents d'ordenació del pagament. Simultàniament a l'acord de devolució se'n proposa el pagament.

IV.3 Registres informàtics

El sistema informàtic de devolucions actualitza automàticament el Mòdul d'Informació per a la comptabilitat de l'Agència Tributària, i obté els resums comptables corresponents als acords de devolució registrats.

Els acords de devolució, en suport informàtic, s'han de conservar almenys durant el període que estableix la Instrucció de 31 de març de 2000, del director general de l'AEAT, per la qual s'estableix el procediment d'arxivament i conservació de la documentació comptable, en condicions que garanteixin la seva autenticitat, integritat i conservació. Les certificacions que s'emeten com a còpies d'aquests suports tenen la mateixa validesa que els documents originals.

V. Ordenació del pagament

V.1 Criteris de selecció de les devolucions per ordenar

La selecció de les devolucions per satisfer en cada procés de pagament correspon a la Subdirecció General de Comptabilitat, d'acord amb els criteris següents:

a) L'ordenació de les devolucions s'ha d'ajustar a la distribució mensual per conceptes tributaris i oficines gestores que conté el document del Servei d'Auditoria Interna, indicat a l'apartat II.2, i a les instruccions del director del Departament de Gestió Tributària en relació amb les devolucions de la campanya anual de l'impost sobre la renda de les persones físiques i de l'impost sobre el valor afegit dels contribuents adscrits a les dependències de gestió tributària. Als efectes anteriors, es considera oficina gestora el conjunt de delegacions territorials incloses en l'àmbit d'una d'especial, cada una de les unitats regionals de Gestió de Grans Empreses, la Unitat Central de Gestió de Grans Empreses i l'Oficina Nacional de Gestió Tributària.

b) Determinat l'import per retornar per a cada concepte tributari i oficina gestora, la selecció dels acords a ordenar ha d'atendre l'antiguitat d'aquests. Sense perjudici del que s'ha exposat, en els casos en què l'import d'un determinat acord superi la quantitat disponible per a un procés d'ordenació, en pot ser exclòs i substituït per altres de posteriors de menys quantia.

c) Amb caràcter excepcional, en el cas que el retard en el pagament d'una devolució pugui suposar per al contribuent un greu trencament, perquè afecta el manteniment de la seva capacitat productiva i del nivell d'ocupació de la seva activitat econòmica, i amb les comprovacions oportunes prèvies, es pot anticipar la inclusió de l'acord de devolució a altres amb una antiguitat més gran en un procés d'ordenació del pagament. L'autorització d'aquesta inclusió és competència del director general de l'Agència Tributària, a proposta del delegat especial que correspongui o dels directors dels departaments d'Inspecció Financera i Tributària, Duanes i Impostos Especials i Gestió Tributària, en el cas de contribuents adscrits a les corresponents oficines nacionals d'Inspecció i de Gestió Tributària.

També amb caràcter excepcional, i a proposta del director del Departament de Recursos Humans i Administració Econòmica, el director general de l'AEAT pot prescindir del criteri d'antiguitat per raons pressupostàries.

d) A la campanya anual de devolucions de l'impost sobre la renda de les persones físiques els processos d'ordenació del pagament han de tractar d'aconseguir una execució homogènia en termes percentuals per delegacions territorials.

e) Si per qualsevol circumstància no es poden assolir les quantitats mensuals assignades per conceptes tri-

butaris i oficines gestores, es pot emprar el sobrant produït en un grup concepte-oficina dels que indica l'apartat a) anterior a fer devolucions en un altre de diferent, per tal de complir l'objectiu mensual que fixa el programa financer.

V.2 Procés d'ordenació del pagament

El procés d'ordenació del pagament de les devolucions l'execució de les quals correspon a l'Agència Tributària és comú per a totes aquestes, amb independència de l'origen i la naturalesa de l'acord de devolució que s'hagi de satisfer. Aquest procés es fa en funció de les dades contingudes en un fitxer únic de devolucions pendents de pagament, al qual s'incorporen automàticament les devolucions acordades pels diferents òrgans amb competència per fer-ho.

V.2.1 Actuacions prèvies.—Prèviament a cada procés d'ordenació es fa un encreuament informàtic dels acords per pagar amb el Sistema Integrat de Recaptació (SIR), per tal de localitzar contribuents amb devolucions acordades al seu favor i que al seu torn estiguin en alguna de les circumstàncies següents:

Ser deutors de la hisenda pública o per qualsevol altre ingrés de dret públic la gestió del qual correspongui a l'Agència Tributària, en període executiu.

Ser deutors declarats fallits, els deutes dels quals no han prescrit.

Haver-se iniciat un procediment de compensació a instància de l'interessat.

Tenir expedient d'ajornament resolt, amb venciments actius marcats amb clàusula d'afectació de devolucions.

Tenir deutes paralitzats en procés concursal.

Ser responsable subsidiari o solidari.

Tenir deutes del segon titular. En el cas de devolucions corresponents a l'IRPF en la seva modalitat de declaració conjunta, tractant-se de membres de la mateixa unitat familiar, es comprova si tots els titulars de la devolució són deutors de deutes la gestió dels quals correspon a l'AEAT.

Tenir amb la hisenda pública deutes liquidats en període voluntari o deutes meritats pendents de liquidar, i l'Administració tributària pot exercir el dret a adoptar les mesures cautelars de caràcter provisional a què es refereix l'article 128 de la Llei general tributària, segons la redacció que en fa l'article 28.5 de la Llei 66/1997, de 30 de desembre, de mesures fiscals, administratives i de l'ordre social.

Així mateix, es fa un encreuament de les dades de cada perceptor amb la base de dades corresponent, a fi de detectar contribuents amb incidències que impedeixin el pagament de la devolució o afectin l'import líquid per satisfer, perquè el perceptor de la devolució té deutes pendents de descomptar amb tercers (jutjats i tribunals, Seguretat Social i altres administracions i ens públics) o per deutes de societats vinculades.

De tots aquests encreuaments s'obtenen relacions en suport informàtic, accessibles per a consultes per pantalla des de les corresponents oficines gestores competents de l'Agència Tributària, segons els diferents motius de retenció.

La comprovació i la resolució de les incidències que conté la relació de devolucions retingudes per incidències que impedeixin el seu pagament correspon a l'oficina gestora competent per acordar la devolució. La resolució de les situacions restants correspon a les unitats de recaptació.

En funció de les dades que conté la relació de devolucions retingudes per sol·licitud de compensació, els òrgans de recaptació competents procedeixen a compensar les devolucions en l'import concurrent amb els

corresponents deutes. Si la devolució és més gran que el deute, es tramita el pagament per la quantitat restant.

Les devolucions retingudes per deutes en executiva les revisen els òrgans de recaptació, i es poden presentar les situacions següents:

Deutes que estan en període executiu i no s'hagi notificat la provisió de constrenyiment, o deutes que estan en el termini d'ingrés al qual es refereix l'article 108 del RGR. En aquest cas es procedeix a compensar d'ofici la quantitat relativa al principal, recàrrec de constrenyiment del 10 per 100 o 20 per 100 que correspongui, i els interessos de demora, si s'escau, i concurrent amb l'import de la devolució. Si la devolució és més gran que el deute, es tramita el pagament per la quantitat restant.

Deutes que no han estat ingressats en el termini de l'article 108 del RGR. En aquests casos es procedeix a compensar el deute en la quantitat corresponent al principal, recàrrec de constrenyiment i interessos de demora, concurrent amb la devolució. Si la devolució és més gran que el deute, es tramita el pagament per la quantitat restant.

Deutes que van ser datats com a incobrables per haver-se declarat la insolvència provisional del deutor. En aquests casos la devolució queda retinguda fins que es facin els tràmits necessaris per rehabilitar els crèdits declarats incobrables, sempre que no hagi transcorregut el termini de prescripció de l'article 64.b de la LGT, i es procedeix, en aquell moment, al seu embargament o compensació en les quantitats concurrents.

En els deutes la gestió dels quals correspongui a l'Agència Tributària i que no siguin de titularitat de la hisenda pública, es procedeix a embargar-los.

Els embargaments o les compensacions practicats acordats per l'òrgan competent els incorpora l'òrgan de recaptació com a minoració de l'import efectiu per satisfer i es notifiquen a l'interessat d'acord amb les normes del RGR. Igualment es notifiquen les retencions cautelars totals o parcials.

V.2.2 Execució del procés d'ordenació del pagament.—La competència per ordenar el pagament dels acords de devolució, sigui quina sigui la seva naturalesa, correspon al director del Departament de Recursos Humans i Administració Econòmica.

Revisada la relació de devolucions a ordenar i efectuades, si s'escau, les correccions necessàries es procedeix a executar el procés d'ordenació de pagaments. L'ordenació es fa sobre el sistema informàtic mateix, per mitjans electrònics que garanteixin la identificació adequada i l'exercici de la competència per l'òrgan que la tingui atribuïda.

El sistema calcula l'import total dels interessos de demora que correspongui incorporar al principal. Amb aquesta finalitat, la data d'inici del còmput és la que estableix la normativa de cada impost, si es tracta de devolucions derivades de la gestió dels tributs, o la data de l'ingrés en el cas de devolució d'ingressos indeguts.

El sistema obté la relació de pagaments a ordenar en suport informàtic, i distingeix:

Pagaments per fer mitjançant xec.

Pagaments per fer mitjançant transferència bancària.

Les devolucions ordenades queden en el sistema de devolucions en la situació de devolucions pendents de pagament. Una vegada realitzades les operacions anteriors, es fa un encreuament amb la informació disponible en el MIC, per tal de comprovar que hi ha un saldo suficient per al pagament a efectuar. Complerta la condició anterior el manament de pagament s'emeta en el termini màxim de dos dies hàbils des de l'ordenació de les devolucions. El sistema informàtic impedeix l'expe-

dició del manament de pagament si no hi ha saldo suficient en el compte de devolucions.

El manament de pagament l'autoritza el director adjunt d'Administració Econòmica o un subdirector general d'aquesta Direcció Adjunta i, a efectes comptables, un funcionari de la Subdirecció General de Comptabilitat amb categoria mínima de cap de servei. Una vegada emès el manament de pagament, el saldo disponible en el MIC queda minorat en l'import del pagament.

El registre comptable del manament de pagament actualitza la informació d'aquesta emissió en el sistema informàtic de devolucions, de manera que es pugui transmetre la informació al Banc d'Espanya d'acord amb el procediment indicat a l'apartat VI.2.

V.2.3 Anotacions en els sistemes informàtics.—L'ordenació del pagament dels acords de devolució s'incorpora automàticament al sistema informàtic de devolucions. Cada devolució queda registrada en les dades fiscals del contribuent i indica que s'ha realitzat la devolució i l'import.

Quan els acords de devolució ho són d'ingressos indeguts, es marca en el sistema d'autoliquidacions, en el SIR o a la Base Unificada de Duanes (BUDA), segons els casos, l'ingrés contra el qual s'ha retornat, indicant les dades de la devolució i el seu import. Això no obstant, quan es tracti de devolucions d'ingressos indeguts de les taxes a què es refereix l'Ordre de 4 de juny de 1998, o de l'impost de transmissions patrimonials i actes jurídics documentats recaptat mitjançant efectes timbrats a què es refereix l'apartat segon de l'Ordre de 14 d'octubre de 1998, no és necessari marcar l'ingrés contra el qual s'ha retornat.

Igualment no és necessària l'esmentada marca quan la devolució no es refereixi a un ingrés determinat, és a dir, en el cas de devolucions derivades de la gestió pròpia dels tributs que s'hagin de practicar mitjançant expedients col·lectius o no col·lectius, d'acord amb la normativa de cada un d'aquests, així com en el cas de reemborsament del cost de les garanties aportades per suspendre l'execució de deutes tributaris impugnats, o de les devolucions d'IVA a no residents que regula l'Ordre de 22 de desembre de 1995.

El sistema informàtic de devolucions genera els resums comptables corresponents als manaments de pagament emesos, els quals actualitzen automàticament el MIC, i queda comptablement aplicada la devolució en el moment de l'expedició del manament de pagament.

En el MIC, per l'import líquid de les ordres de pagament, s'actualitza automàticament el saldo del compte bancari amb càrrec al qual se satisfan les devolucions, als efectes de control de moviments de tresoreria.

El sistema informàtic de devolucions transmet informació sobre els embargaments i compensacions efectuats en cada procés d'emissió de devolucions. Aquesta informació actualitza automàticament el SIR, datant els deutes corresponents per la quantitat concurrent i realitza l'aplicació comptable dels ingressos descomptats, i obté els corresponents resums comptables d'aplicació que s'incorporen automàticament al MIC.

Les relacions de devolucions ordenades, suportades informàticament, s'han de mantenir almenys durant el període establert per la Instrucció de 31 de març de 2000, del director general de l'AEAT, per la qual s'estableix el procediment d'arxivament i conservació de la documentació comptable, en condicions que garanteixin la seva autenticitat, integritat i conservació. Les certificacions que s'emeten com a còpies dels suports esmentats tenen la mateixa validesa que els documents originals.

VI. Pagament material

VI.1 Formes de pagament i comunicacions

Els pagaments de devolucions són col·lectius i es fan amb càrrec al compte corrent de devolucions tributàries de l'Agència Tributària obert al Banc d'Espanya descrit a l'apartat II.5.

La forma de pagament és l'elegida pel contribuent d'entre les admeses en cada cas per la normativa tributària. Quan el mitjà elegit és el xec, amb caràcter general s'emet nominatiu i barrat contra el compte corrent de devolucions tributàries. Excepcionalment, en els casos en què la normativa tributària admeti aquesta possibilitat, es poden emetre xecs nominatius no barrats a sol·licitud del perceptor i amb l'autorització prèvia de l'òrgan competent, que ha d'apreciar les circumstàncies que ho justifiquin.

Els xecs de devolucions han d'indicar de manera expressa la data de revocació, que es produeix transcorreguts tres mesos des de la data del manament de pagament.

Com a conseqüència de l'ordenació del pagament el sistema informàtic de devolucions genera la documentació següent:

a) Relacions de pagaments per satisfer en suport informàtic, distingint:

Pagaments per realitzar mitjançant xec.

Pagaments per realitzar mitjançant transferència bancària.

b) Xecs contra el compte corrent al Banc d'Espanya per al pagament de devolucions.

Els xecs s'emeten autoritzats per dos titulars o, si s'escau, substituïts que tinguin atribuïda la signatura per a la disposició de fons del compte esmentat. Amb caràcter excepcional els xecs que s'emetin destinats a la realització de devolucions tributàries que s'hagin d'efectuar a favor de comunitats autònomes del País Basc o Foral de Navarra, com a conseqüència d'ajustos en la recapitació d'IVA o d'IE de fabricació, poden ser autoritzats només amb la signatura del delegat especial de l'AEAT, en el corresponent àmbit territorial.

c) Comunicacions al contribuent.

Sense perjudici de les notificacions al contribuent que siguin procedents d'acord amb el que indica l'apartat IV.2 anterior, són objecte de comunicació al contribuent els pagaments de devolucions següents:

Els components a devolucions d'ingressos indeguts, en tot cas.

Els derivats de la gestió pròpia dels tributs que en les seves normes reguladores estableixin un procediment de tramitació mitjançant expedients col·lectius o no col·lectius, en el cas que l'import líquid per pagar no coincideixi amb el sol·licitat, com a conseqüència del reconeixement d'interessos de demora, pràctica de descomptes per embargaments o compensacions o perquè s'ha reconegut el dret a la devolució per un import diferent del sol·licitat.

Els pagaments de devolucions derivats de la gestió pròpia dels tributs que en les seves normes reguladores estableixin un procediment de tramitació mitjançant expedients col·lectius o no col·lectius, quan l'import líquid per pagar coincideixi amb el sol·licitat pel contribuent, s'han d'entendre comunicats per la recepció de l'avís de transferència bancària o del xec, si s'escau.

VI.2 Tramitació del pagament

El Departament d'Informàtica Tributària, amb la verificació prèvia del fitxer amb la informació del manament

de pagament corresponent que conté l'aplicació informàtica de devolucions, i dels controls informàtics que siguin procedents, fa la transmissió al Banc d'Espanya de les ordres de transferència o del fitxer de xecs, segons sigui la forma de pagament de l'emissió.

El Departament de Recursos Humans i Administració Econòmica obté del sistema informàtic de devolucions un resum acreditatiu de les devolucions transmeses al Banc d'Espanya, d'acord amb les claus de «presentador» assignades per aquest, juntament amb les claus d'autenticació de la informació transmesa en funció dels codis facilitats per aquesta entitat.

El resum anterior, que conté l'ordre de càrrec en el compte corrent de devolucions tributàries de les emissions a què es refereix, consta de dos exemplars que signen mancomunadament les persones autoritzades per a la disposició dels fons d'aquest compte, i s'ha de presentar al Banc d'Espanya, que retorna segellat un dels exemplars perquè l'arxivi la Subdirecció General de Comptabilitat.

D'acord amb la informació transmesa i amb les ordres de càrrec presentades, el Banc d'Espanya procedeix a cursar les transferències als contribuents o a incorporar les dades de l'emissió al fitxer de xecs expedits, en el cas que aquesta sigui la forma de pagament de la devolució. Així mateix comunica per mitjans telemàtics o fax a la Subdirecció General de Comptabilitat la data d'acceptació de les emissions, i aquesta procedeix a enregistrar-ho en el sistema informàtic.

L'emissió i la tramesa als contribuents de les comunicacions que indica l'apartat VI.1 anterior i dels xecs de devolucions tributàries les efectua la Direcció Adjunta d'Administració Econòmica. En el cas de xecs nominatius no barrats la tramesa és per mitjà de correu certificat, o es lliuren per qualsevol altre mitjà que permeti deixar constància de la identitat de la persona que rep el xec.

El sistema informàtic de devolucions impedeix la impressió dels xecs, si per a la corresponent emissió no figura la data d'acceptació pel Banc d'Espanya.

VI.3 Justificació de la bestreta de la Direcció General del Tresor i Política Financera

En el termini que fixa l'Ordre de 27 de desembre de 1991, la Direcció Adjunta d'Administració Econòmica ha de remetre a la Direcció General del Tresor i Política Financera la justificació dels pagaments de devolucions tributàries realitzats durant el mes de referència amb càrrec a l'avançament d'aquest centre directiu, així com un estat de la situació de tresoreria a la fi del període, juntament amb la previsió de l'avançament per al següent, amb indicació de les dates previsibles per al seu abonament.

A la documentació anterior s'ha d'adjuntar una relació per conceptes del pressupost d'ingressos del total de manaments de pagament emesos, distingint l'import brut de les devolucions, descomptes en pagament realitzats i import líquid satisfet.

VI.4 Anul·lació de xecs

Els xecs de devolucions tributàries que, abans de la seva data de revocació, estiguin en cas de pèrdua, deteriorament, sostracció o altres causes que ho justifiquin, s'han d'anul·lar immediatament.

L'anul·lació es pot tramitar d'ofici, quan es tingui coneixement per qualsevol mitjà de les circumstàncies anteriors, o a petició del contribuent.

En ambdós casos l'oficina gestora, amb les comprovacions prèvies que siguin pertinents, comunica a la Subdirecció General de Comptabilitat per mitjà de fax, correu

electrònic o qualsevol altre mitjà el número, les dades personals i l'import del xec que s'ha d'anul·lar.

La Subdirecció General de Comptabilitat comunica per fax les dades anteriors a l'Oficina d'Operacions del Banc d'Espanya, que procedeix a anul·lar el document.

VI.5 *Retrocessions de devolucions*

El Banc d'Espanya ha de facilitar diàriament informació sobre els pagaments de devolucions tributàries que no hagin estat percebuts pels contribuents. Aquestes retrocessions de devolucions s'han de comunicar en dos processos diferents segons es tracti de devolucions emeses per transferència que no hagi pogut ser abonada al destinatari, o de xecs anul·lats o caducats pel transcurs del termini de validesa sense haver estat presentats al cobrament.

En el cas de les transferències, la informació inclou totes les retornades per les entitats fins al dia immediatament anterior. En el de xecs comprèn tots els caducats fins als quinze dies immediatament anteriors.

La informació anterior la remet per mitjans telemàtics el Banc d'Espanya al Departament d'Informàtica Tributària. En funció de la informació rebuda el sistema informàtic de devolucions realitza els processos tendents a:

Imputar la retrocessió en la informació individualitzada de cada contribuent.

Generar els resums comptables corresponents en el MIC, i queda aplicat l'ingrés al concepte extrapressupostari procedent.

Generar una nova devolució en el cens que, si s'escau, pugui ser objecte de nou pagament una vegada solucionades les causes que van originar la impossibilitat del seu cobrament pel destinatari.

L'oficina gestora que va acordar la devolució retrocedida, amb la realització prèvia de les comprovacions oportunes, proposa el pagament de l'import retrocedit. L'esmentada proposta determina el mitjà de pagament, que pot ser xec o transferència amb independència de quin sigui el mitjà de pagament de la devolució retrocedida.

La nova devolució acordada se sotmet als processos d'ordenació del pagament d'acord amb el procediment general que estableix l'apartat V d'aquesta Resolució. Prèviament a l'ordenació del pagament es realitza l'encreuament informàtic del fitxer de devolucions retrocedides que es preveu ordenar amb el SIR i amb les bases de dades corresponents.

VI.6 *Conciliació de la tresoreria*

VI.6.1 Anotacions comptables en els comptes de devolucions.—Els moviments dels comptes corrents al Banc d'Espanya per a devolucions tributàries de l'Agència Tributària i de xecs de devolució d'impostos pendents de pagament són els següents:

a) Devolucions mitjançant transferència: les ordres de pagament presentades al Banc d'Espanya produeixen

un càrrec en el compte de devolucions la data d'operació del qual és la del primer dia hàbil posterior al de la presentació.

b) Devolucions mitjançant xec: les ordres de pagament presentades produeixen un càrrec en el compte de devolucions i el correlatiu abonament pel mateix import en el compte de xecs de devolució d'impostos pendents de pagament. La data d'operació dels moviments anteriors és la del primer dia hàbil posterior al de la presentació.

c) Pagament dels xecs. Quan s'efectuï el pagament dels xecs pel Banc d'Espanya per mitjà de qualsevol dels sistemes establerts —presentació interior per les entitats a les sucursals del Banc, o presentació exterior a través del Sistema Nacional de Compensació Electrònica (SNCE) o per Cambra—, s'ha de produir un càrrec en el compte de xecs de devolució d'impostos pendents de pagament.

d) Retrocessions de transferències. Per l'import total de la relació expedida, el Banc d'Espanya efectua un abonament en el compte de devolucions.

e) Retrocessions de xecs anul·lats i caducats. Per l'import total de la relació expedida, el Banc d'Espanya efectua un abonament en el compte de devolucions i el correlatiu càrrec en el compte de xecs de devolució d'impostos pendents de pagament.

VI.6.2 Procés de conciliació.—La conciliació dels moviments registrats en el compte de devolucions tributàries de l'Agència Tributària al Banc d'Espanya amb els que figuren en el MIC, la du a terme la Subdirecció General de Comptabilitat i ho documenta en el model que conté l'annex II.

La conciliació es fa amb referència a l'últim dia de cada mes. El document original de la conciliació signat pel funcionari que la realitzi, juntament amb els extractes remesos pel Banc d'Espanya i còpia dels moviments del compte de pagament de devolucions del MIC, s'arxiva a la Subdirecció General de Comptabilitat.

VII. *Entrada en vigor*

Aquesta Resolució entra en vigor l'endemà de la publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat» amb efectes des del dia 1 de gener de 2002, excepte el que disposa el punt b) de l'apartat IV.1, sobre competències de l'Oficina Nacional de Gestió Tributària, que entra en vigor en la data que es disposi per una resolució del director del Departament de Gestió Tributària, i queda derogada la Resolució 1/1992, de 2 de gener, de la Direcció General de l'Agència Tributària.

Madrid, 6 de febrer de 2002.—El director general, Salvador Ruiz Gallud.

Il·lms. Srs. Directors de Departament, Director del Servei d'Auditoria Interna, Director del Servei Jurídic, Director del Gabinet, Delegats Especials i Delegats de l'Agència Estatal d'Administració Tributària.

ANNEX I
SOL·LICITUD DE DEVOLUCIÓ D'INGRESSOS INDEGUTS

1 ÒRGAN RECEPTOR

NÚM. EXPEDIENT

2 SOL·LICITANT

Espai reservat per a l'etiqueta
identificativa

Telèfon

DNI o NIF

COGNOMS I NOM O RAÓ SOCIAL

ADREÇA: CARRER, MUNICIPI, CODI POSTAL

3 TITULAR DE L'INGRÉS: si és diferent del sol·licitant

DNI o NIF

COGNOMS I NOM O RAÓ SOCIAL

ADREÇA: CARRER, MUNICIPI, CODI POSTAL

4 REPRESENTANT

DNI o NIF

COGNOMS I NOM O RAÓ SOCIAL

ADREÇA: CARRER, MUNICIPI, CODI POSTAL

5 DADES DE L'INGRÉS

Exercici

Període

Data

Model

Núm. de justificant

Import

6 DADES DE LA DEVOLUCIÓ

Import sol·licitat

Forma de pagament:

Compensació

Dades del deute
per compensar

Xec

Transferència bancària

Codi c/c

El sol·licitant, les dades del qual són les consignades anteriorment,

7 EXPOSA:

8 DOCUMENTS QUE S'ADJUNTEN:

Lloc, data i signatura

1. Dades que ha d'emplenar l'Administració.

2. Dades que ha d'emplenar el sol·licitant.

Per facilitar la tramitació, els contribuents que disposin d'etiqueta identificativa l'han d'adherir a l'espai reservat a aquest efecte. Les dades d'identificació només les han d'emplenar els que no disposin d'etiquetes. En qualsevol cas és convenient indicar el número de telèfon del sol·licitant.

3. Dades que ha d'emplenar el sol·licitant:

S'ha d'emplenar aquest apartat quan l'ingrés l'hagi fet una persona diferent del sol·licitant de la devolució.

4. Dades del representant.

5. Dades que ha d'emplenar l'Administració.

El sol·licitant ha d'adjuntar els justificants de l'ingrés fet, preferentment una fotocòpia de la carta de pagament original.

6. Dades que ha d'emplenar el sol·licitant:

En aquest punt s'ha d'indicar l'import de la devolució que se sol·licita així com la forma de pagament elegida. En el cas que sigui la transferència bancària, s'han de consignar les dades de l'entitat i el compte on s'ha d'ingressar.

Si se sol·licita el pagament per compensació, en l'exposició s'ha d'indicar clarament el deute amb què hauria de compensar la devolució. En el cas que l'import de la devolució sol·licitada sigui superior al deute per compensar, s'ha d'indicar el número del compte on s'ha de fer la transferència per l'import restant. Si aquesta dada no s'emplena es fa la devolució mitjançant xec.

7. Exposició de fets i raons en què es concreti amb claredat la petició.

8. Relació de la documentació que s'adjunta a la petició, tant a la que es refereix el punt 3 com qualsevol altra que es consideri convenient per basar i fonamentar la petició.

Si són insuficients els espais d'aquest model s'han d'utilitzar fulls complementaris.

ANNEX II
CONCILIACIÓ COMPTE DE DEVOLUCIONS TRIBUTÀRIES AL BANC
D'ESPANYA

SALDO AL BANC D'ESPANYA euros
 SALDO AL MIC euros

Diferència euros

JUSTIFICACIÓ DE LA DIFERÈNCIA

=====

A) TRANSFERÈNCIES

- ANOTADES AL MIC I NO AL BANC:

ABONADES:

CARREGADES EN COMPTE:

TOTAL: _____

- ANOTADES AL BANC I NO AL MIC:

ABONADES:

CARREGADES EN COMPTE:

TOTAL: _____

- DIFERÈNCIA TRANSFERÈNCIES: _____

B) XECS

- ANOTATS AL MIC I NO AL BANC:

- ANOTATS AL BANC I NO AL MIC:

ABONATS:

- DIFERÈNCIA XECS: _____

TOTAL DIFERÈNCIA TRANSFERÈNCIES
 I XECS

=====

Madrid, de/d' de 200X